

Tarkaanfi Gara Gammachuu-Kutaa 3

Description

Dhugumatti, boqonnaa, tasgabii fi gammachuu qalbii argachuun, yaaddoo fi dhiphinni qalbirraa deemun wanta namni hundu barbaadudha. Namoota keessaa nama sababoota gammachuu baay'ee argatee jireenya gammachuu fi gaarii jiraatetu jira. Ammas, isaan keessaa nama sababoota kanniin dhabee jireenya dararaa jiraatetu jira. Ammas, isaan keessaa hamma Rabbiin isa milkeessen nama jiddu-galeessa ta'amu jira. Mee tarkaanfilee gammachuutti nama geessan ilaalu itti haa fufnu

Tarkaanfi 4ffaa: Wantoota yaaddo fi gadda namatti fidan oofuu fi wantoota gaggaarii gammachuu fidan argachuuf carraaqu

Gammachuun akka dhufuuf, yaaddoo fi gaddi akka deemuuf wantoota sababa ta'aman keessaa: wantoota yaaddoof sababa ta'aman kaasuuf carraaqu fi wanta gammachuuf sababa ta'aman argachuuf tattaafachuudha. Kunis kan ta'amu, wantoota jibbamoo yeroo darban uumaman kan deebisuun hin danda'anne dagachuudhaan, wanta darbe kanaan yaada ofii ko'omsun taphaa fi gowwummaa akka ta'ame beekudhaani. Wanta darbee kanatti yaadu irraa qalbii ofii buqqisuuf ni qabsaa'ama. Akkasumas, wanta gara fuunduratti dhufu kan akka hiyyummaa, sodaa fi wantoota jibbamoo kan inni sammuu ofii keessatti yaaduf dhiphachuun irraa qalbii ofiitti ni qabsaa'ama. Kheyris ta'ami sharriis ta'ami, dhimmoonni gara fuunduraa kan hin beekkamne ta'amu ni hubata. Dhimmoonni kuni hundi harka Rabbi Injifataa Ogeessa ta'amee jiru. Waan gaarii argachuu fi waan badaa ittisuuf carraaqu malee [wanti gara fuunduraatti dhufu] harka gabrootaa keessaa miti. Namni wanta gara fuunduraatti dhufutti dhiphachuun irraa yaada ofii yoo naannesse, fooyya'insaa isaatiif Gooftaa isaatti hirkatee fi kana keessatti Isatti tasgabbaa'ame, yommuu kana hojjatu qalbiin isaa ni tasgabbooti, haalli isaa ni fooyya'ama, yaaddoo fi dhiphinni isarraa deema.

Dhimmoota gara fuunduraa ilaalu keessatti wantoota hundarra faayda qaban keessaa tokko du'aayi Nabiyyin sallallahu aleyh wassallam godhaa turanitti fayyadamuudha:

â€• Ø§Ù, Ù, ÙžÙ' Ù‡Ù' Ù ÙžÙ' Ø£ÙžØµÙ' Ù, Ù•ØÙ' Ù, Ù•Ùš Ø-Ù•ÙšÙ‡Ù•ÙšÙž Ø§Ù, ÙžÙ' Ø°Ù•Ùš Ù‡Ù' Ù' Ùž ØµÙ' Ù ÙžØ©Ù• Ø£ÙžÙ Ù' Ø±Ù•Ùš Ù' ÙžØ£ÙžØµÙ' Ù, Ù•ØÙ' Ù, Ù•Ùš Ø-Ù•Ù‡Ù' ÙšÙžØ§Ù%Ùž Ø§Ù, ÙžÙ' Ø°Ù•Ùš Ù•Ù•ÙšÙ‡ÙžØ§ Ù ÙžØ¹ÙžØ§Ø Ù•Ùš Ù' ÙžØ£ÙžØµÙ' Ù, Ù•ØÙ' Ù, Ù•Ùš Ø¢Ø®Ù•Ø±ÙžØ°Ù•Ùš Ø§Ù, ÙžÙ' Ø°Ù•Ùš Ù•Ù•ÙšÙ‡ÙžØ§ Ù ÙžØ¹ÙžØ§Ø Ù•Ùš Ù' ÙžØ§Ø-Ù' Ø¹ÙžÙ, Ù• Ø§Ù, Ù' ØÙžÙšÙžØ§Ø©Ùž Ø²Ù•ÙšÙžØ§Ø-ÙžØ©Ù, Ù, Ù•Ùš Ù•Ù•Ùš ÙfÙ•Ù, Ù•Ù' Ø®ÙžÙšÙ' Ø±Ù• Ù' ÙžØ§Ø-Ù' Ø¹ÙžÙ, Ù• Ø§Ù, Ù' Ù ÙžÙ' Ù' Ø°Ùž Ø±ÙžØ§ØÙžØ©Ù, Ù, Ù•Ùš Ù Ù•Ù‡Ù' ÙfÙ•Ù, Ù•Ù' Ø-ÙžØ±Ù•Ù' â€•

Allaahumma aslih-**lii** diiniya-**llazi** huwa ismatu amrii waslih-**lii** dunâ€™yaaya-**llatii** fiihaa maâ€™aashi waslih-**lii** aakhirati-**llati** fiihaa maâ€™aadi, wajâ€™alil-hayaata ziyaadatan **lii** fii kulli kheyir, wajâ€™alil mawta raahatan **lii** min kulli sharrin.

Yaa Rabbii! Amanti kiyya kan dhimma kiyya eegu taâ€™e naaf fooyyessi, addunyaa jireenyi tiyya keessa jirtus naaf fooyyessi, Aakhirah deebiin kiyya keessa jiru naaf fooyyessi. Jireenyi kheeeyri hunda keessatti daballi akka naaf taatu taasisi. Duuti sharrii hundarraa boqonnaa akka naaf taatu taasisiâ€•
[Sahiih Muslim 2720](#)

Akkasumas, Nabiyyiin (sallallahu aleyh wassallam) akkana jedhanii jiru:

Ø§Ù,,Ù,,ÙžÙ‘Ù‡Ù•Ù ÙžÙ‘ Ø±ÙžØÙ‘Ù ÙžØªÙžÙfÙž Ø£ÙžØ±Ù‘Ø-Ù•Ùˆ Ù•ÙžÙ,,Ø§Ùž ØªÙžÙfÙ•Ù,,Ù‘Ù‡Ù•Ùš Ø¥Ù•Ù,,ÙžÙ% Ù‡ÙžÙ•Ù‘Ø³Ù•Ùš Ø•ÙžØ±Ù‘Ù•ÙžØ©Ùž Ø¹ÙžÙšÙ‘Ù‡Ù•Ù‘ÙžØ£ÙžØµÙ‘Ù,,Ù•ØÙ‘ Ù,,Ù•Ùš Ø‘ÙžØ£Ù‘Ù‡Ù•Ùš ÙfÙ•Ù,,ÙžÙ‘Ù‡Ù•Ù Ù,,Ø§Ùž Ø¥Ù•Ù,,ÙžÙ‡Ùž Ø¥Ù•Ù,,Ø§ÙžÙ‘ Ø£ÙžÙ‡Ù‘ØªÙž

â€œAllaahumma rahmatoka arjuu falaa takilnii ilaa nafsii xarfata ayn, waslih lii shaâ€™anii kullahu, laa ilaah illaa anta.

Yaa Rabbii! Rahmata kee kajeela. Kanaafu libsuu ijaatiif nafsee tiyyatti na hin dhiisin. Dhimma kiyya hunda naaf fooyyessi. Si malee haqaan gabbaramaan hin jiru.â€•
[Sunan Abi Daawud 5090](#)

Namni duâ€™aayi fooyyaâ€™insi amantii fi addunyaa gara fuunduraa keessa jiru kana qalbii argamtuun (xiyyeefannoon), niyyaa dhugaatiin, wanta kana isaaf mirkaneessu hojjachuu waliin yoo haala itti fufaan godhe, Rabbiin wanta inni kadhate fi kajeele dhugaa isaaf taasisa. Kanaafu, yaaddoon isaa gara gammachuu fi mirqaansutti jijjirama.

Guduunfaa

Wantoonni yaaddoo fi gaddaaf sababa taâ€™an gurguddaan sadii:

1ffaa-Dilii ykn cubbuu hojjachuu, **2ffaa**-wanti jaallatan nama jala darbuu ykn wanti jibban namatti buâ€™uu,**3ffaa**-wanta jibbamaa gara fuunduraatti dhufuuf sodaachu. Karaan wantoota kanniin itti oofan:

1ffaa-Tawbachuu fi Rabbiin irraa baayâ€™isanii araarama kadhachuu, hojii gaggaarii baayâ€™isuu.
2ffaa-Wanta nama jala darbeef ykn rakkoo namatti buâ€™eef mindaa obsaa abdachuun obsuu.
3ffaa- Wanta gara fuunduraatti sodaataniif duâ€™aayi armaan olii gochuu fi Rabbin irratti hirkachuu. â€œHasbunallahu wani’ mal wakiilâ€• jechuu.

Ibn Abbaas (radiyallahu anhu) aayah tana, “**Hasbunallahu wani’ mal wakiil (Rabbiin nuuf gahaadha. Inni Tiiksa akkam tole!)**” (Suuratu Aal-Imraan 3:173) ilaalchisee ni jedha: Jecha tana yommuu Nabii Ibraahim (aleyh salaam) ibiddatti darbamuu jedhee jira. Nabii Muhammadis (sallallahu aleyh wassallam) yommuu namoonni, “Dhugumatti, namoonni isiniif walitti qabaman. Kanaafu isaan sodaadhaa.” isaaniin jedhan jecha tana jedhee jira. Iimaana isaaniif (Nabiyyii fi sahaabotaaf) dabale, ni jedhaniis: “**Hasbunallahu wani’ mal wakiil.**”

Tarkaanfilee jireenya gammachuutti nama geessan hafan beeku barbaadduu? Yoo barbaaddan as tuqaati kitaaba guutuu dubbisaa: <https://sammubani.files.wordpress.com/2020/05/tarkaanfile-jireenya-gammachuutti-nama-geessan-1.pdf>

Date Created

May 25, 2020

Author
admin